

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

FELELOS SZERKESZTŐ
VUCHETICH ENDRE

Szerkesztőség és kiadóhivatal
PIATA I. C. BRATIANU 3 :: TELEFON 2-52

Angol hadihajót bombáztak a spanyol kormánycsapatok repülőgépei

Spanyolországban a nemzeti csapatok az összes frontokon újult erővel folytatják a hadműveleteket. Franco tábornok megjelent a madridi fronton és beszédet intézett az ottan küzdő nemzeti katonákhoz.

Kijelentette, hogy büszke katonáira és azért biztosra veszi a nemzetiek végső győelmét.

Azután arról beszélt, hogy Spanyolországnak ama részein, amelyek a nemzetiek birtokában vannak, rend és fegyelem uralkodik. Nem akarja, hogy egyetlen ember is élelem és tüzelőfa nélkül maradjon és azért megteszi a szükséges intézkedéseket. Koldulnia nem kell senkinek, mert gondoskodni kíván a munkanélküliekről, a szegényekről és a tehetetlenekről. A hadjárva gyermekek részére gondozó intézetet létesített, amelyben azok nevelést és teljes ellátást kapnak.

A nemzetiek a malagai fron-

ton esütőtörökkel reggel megindították az új offenzívát. Malagába igen sok új csapat érkezett. Az algézirási kikötőbe befutott több nemzeti hadihajó is, közöttük a Canarios cirkáló, amelynek fedélzetén Llana tábornok tartózkodik, aki személyesen vezeti a szárazföldi, tengeri és légi hadműveleteket.

Marbella bombázása egészen Gibraltarig hallatszik.

A nemzetiek lefoglalták az összes teherautókat, amelyeket csapatszállításokra használnak fel a malagai fronton. Mozgósították ezenkívül az orvosokat is, mert arra számítanak, hogy a harcoknak nagyszámu sebesültje lesz. Linea városban, amelynek hatvanezer lakosa közül jelenleg több száz beteg fekszik, az intézkedés következtében egyetlen orvos sincsen.

tiek tengeralattjáró hajói Almeira és Malaga között hevesen bombázták a partot. A sevillai fronton a rossz idő miatt kedvezőtlenül vált talajviszonyok akadályozzák a hadműveleteket. Az Escorial környékén a sok esőzés az utakat járhatatlan mocsarakká változtatta át. A Guadarrama-folyó kiöntött. Az andaluziai fronton a kormány repülőgépei megjelentek San Fernando fölött és bombázták a nemzetiek kezén levő hadfelszerelési gyárat.

Londonból jelentik, hogy

a spanyol kormánycsapatok repülőgépei az Európa-fok közelében bombákat dobtak a Royal Oak angol hadihajóra. A bombák szerencsére nem találtak.

Forbas, valenciai angol ügyvivő erélyesen tiltakozott ez ellen. Caballero kormánya szigorú vizsgálatot rendelt el és kijelentette, hogy valószínűleg tévedésről van szó. Londonban attól tartanak, hogy a valenciai kormány egyszerű bocsánatkéréssel akarja majd ezt az ügyet befejezni anélkül, hogy a hibáikat példásan megbüntetné.

A nemzetiek főhadiszállása jelentette tegnap késő este, hogy Marbella közelében sikerült elfoglalni Ojer helységet.

Ez a hely nagyszerű támpontot nyújt a Malaga elleni szárazföldi támadásra.

Párisból jelentik, hogy a francia békei felhívást tett közzé a spanyol polgárháberu befejezése érdekében. A felhívás rámutat azokra a borzalmakra, amelyek a spanyol polgárháberut kísérték és amelyek lábbal tiporták a keresztény erkölcsöt. Felszólítják a kormányokat és az emberien érző embereket, hogy a spanyolországi béke érdekében tegyenek meg mindent, amit csak lehet.

Francia hadi repülőgépeket a spanyoloknak szállítottak

Az Egyesült-Államokból tegnap hadi repülőgépek érkeztek Mexikóba.

Ezeket Spanyolországba akarják szállítani, a vörös kormány számára.

A nemzeti csapatok tengerészetének parancsnoksága már is utasította a hadihajóit, hogy a Gibraltar-szorosban részen álljanak, nehogy az amerikai repülőgépeket szállító hajók kijátszassák éberségüket.

A francia légügyi minisztérium megállapította, hogy az utóbbi időben meg nem engedett módon Spanyolországba kerültek olyan hadi repülőgépek, amelyek a francia légi haderő számára készültek. Pierre Cot légügyi miniszter erre való tekintettel elhatározta, hogy állami kezelésbe veszi a Moranas—Aulnier-repülőgép-

gyárat.

Ennek a gyárnak több repülőgépet kellett volna szállítani a francia légflotta számára, amit azonban nem tett meg. Megállapították, hogy a repülőgépek elkészültek ugyan, de azokat nem adták át a légügyi minisztériumnak, viszont nem tudnak eszámolni róla, hogy a repülőgépek hová lettek. Bizonyos, hogy azok Spanyolországba kerültek.

A madridi védelmi tanács legújabb hivatalos jelentése szerint a madridi fronton élénk tűzértség harc indult meg. Mindkét szembenálló fél kölcsönösen bombázza egymás állásait. A hadállásokban azonban nem történt változás. A malagai fronton a nemze-

Az excsászár

ni birodalmától távol, egyedül roszúk körében ünnepelte meg a ndiai Doornban hetvennyolcadik évszaját. Két évtizede már, hogy li remeteéletét, de két évtizednél l hosszabb időt jelentenek azok az ények, amelyek az óra leperegtek. ag letűnt a vilmosi kor, egy törtéti szakasz lezárult, új világ támadt a német világ helyén, a harmadik bi- dom. Hiába vár, reménykedik a ni aggastyán, ami egyszer elmult, az eg elmult. A történelem vízei nem nek vissza. És jobb is, ha a sima ta- tükre uszkáló hatyukat eteti, ró- á spolja a nagy száműzött és me- roálta minden dolgok között a legne- bbet, a feledést. Meg volt írva a énelem könyvében, hogy így követ- éék. Sőt megjósolták ezt a nagy drá- elbukást emberek is. Legvilágosab- és pontosabban a titokzatos vatesi lézetekkel rendelkező Holstein, a vil- ni korszaknak ez a legnagyobb jelen- égű diplomatája, aki mint szürke ta- ésos, a színtalok mögül igazgatta, su- azta akkoriban Németország külpo- táját. Lehetett volna Holstein nagy- et, miniszter, elérhetet volna bármi- ni állást, amit akart, de ő megmaradt ndvégig szürke külügyminiszeri tisz- tölőnek. Hiszen ugyis ő volt a döntő m lényegiekben, nála előszobáztak, ő véleményét kérték szakadatlanul y Németország, mint a külföldi orszá- y diplomáciai hatalmasságai. Ez a lstein volt az, aki azt mondta: — Őfel- ge az uralkodó tekintély tőkét költi e amit elpazarol, az hiányozni fog a inak, sőt félek, hogy néhány év mul- már neki önmagának is. Négy évtized- elelőtt, jóval a háboru előtt, 1896- n jósolta meg Holstein ugyancsak az övendő köztársaságot, a császár bu- sát is, ami bizonyára csúcsteljesítme- e a diplomáciai távolbalátásnak. De ért kellett Vilmosnak buknia, holott oly- vékeny volt állandóan és tagadhatat- h képességekkel is rendelkezett? Hisz- valóban mindenben és mindenütt ott- lt, közel hatszáz beszédet tartott más- lí évtized alatt. Akkoriban az összes urpai uralkodók együttvéve nem sze- peltek ennyit. Épp ez volt a veszte: a écsvágy tudimenzionáltsága. És ez- olt a veszte országának, trónjának is. lnagy szerepet hasított ki magának a ormánykodásból vélt mindentudása, ragadta olyan területekre is, ahol már em tudta megállni a helyét, sőt jövő- eheteretlen károkat okozott. A háborút s tulajdonképpen ő vesztette el, — ka- onálilag ez már régen tudott dolog, — mikor eldobta Schlieffen tervét. Annak Schlieffennek a hadászati műremekét, kkit még ma is Németország legzseniál- abb taktikusának ítélt a katonai szaktu- domány. Vilmos más felvonulási tervvel tte Franciaország és Oroszország ellen. A franciák ellen rögtöni offenzívát hir-

Mindent maga akart vezetni, intézni a császár és ez az uralkodás szempontjából gyakorta sokkal rosszabb, mintha egy király talán kevésbé nagyravágyó, de igénybe veszi a tapasztalt politikusokat és kiváló tudású szakembereket. Napoleon, Nagy Sándor és a többi nagy hódító uralkodót egyéniségek példája

lebegett Vilmos előtt. Az ilyen szerepeknel azonban mindig tulságosan nagy a tét. Vilmos császár is vesztett. Elvesztette hazáját, trónját és végül nem maradt más számára, mint néhány holdnyi park Doornban, ahol késő napjaira oly egyedül bolyong, mint Napoleon Szent Ilonán. (Flaur.)

Főiskolai bajnokságok

Az ausztriai Zell am Seeben a főiskolai téli sport bajnokság keretében tegnap a gyorskorcsolyázás versenyét bonyolították le ötszáz és háromszáz méteres távon. 500 méteren az első a norvég Krogh lett 44,2 mp idővel, második a norvég Leschli, harmadik a magyar Bácskai, negyedik a magyar Ladányi. 3000 méteren az osztrák Stiepl győzött 5 p. 02,5 mp idővel, második a norvég Leschli, harmadik a norvég Krogh lett, Ladányi a hatodik, Bácskai pedig a hetedik helyen végzett. Tegnap rendezték meg hét kilométeres távon a sílesikló versenyt is, amelyet az osztrák Harrer nyert meg 8 p. 08,8 mp. idővel. Második a német Landsner, harmadik az osztrák Egert, negyedik a magyar Sik lett. A jégkorongbajnokságban a magyar csapat 4:0 arányban legyőzte a francia főiskolások válogatott együttesét.

Aki háromszor körülutazta

a Földet

Wiszkocsi Gyula jimboliai magánzó hosszas betegség után nyolcvan éves korában meghalt. Az elhunyt Jimbolia egyik legérdekesebb embere volt, aki ugyezőlván az egész világot bejárta. Mint lakatosnna segédkezett a timisoarai színház építésénél, Kalandvágyó természetében azonban kilépett a nagyvilágba. Bejárta egész Európát, Ázsiát, Afrikát és Amerika nagy részét is. Ausztráliának déli partvidékét is ismerte, mert fiatal korában a tengerjáró hajókon talált rendszerint alkalmazást. Bolyongása alatt megtanulta az őszes világnyelvet és nyelvtudását az első Panama-szoró építésénél érvényesítette, ahol mint tolmács működött. Még hánnavadás is volt és kalandos élete során körülbelül háromszor körülutazta a földet, míg végül Newyorkban letelepedett. Később látása egyre jobban gyengült és amikor visszatért Jimboliára, teljesen megvakult. A világlátott ember halálát májorvadás okozta. Halálát Amerikában élő gyermekei, Wiszkocsi William, Clarkson Alice, született Wiszkocsi, veje Clarkson Ottó és kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése nagy részvét közepette ment végbe. A gyászszertartást Engelhardt József főesperes végezte és a temetésen megjelent az Iparos Dalegyet és, amely gyászolókat énekelte.

Adófogalás

hatósági közeg

megsértésével

A múlt év novemberében huzalmas jelenet játszódott le. Wild Hugó jimboliai kereskedő üzletében, Wild Hugó közösi adóval tartozott és mivel többszöri felszólításra sem akart fizetni, megjelent üzletében Giulvezan Petru közösi adóhivatalnok, hogy foglalást eszközöljön. Giulvezan kíséretében volt Tóth-Egető János közösi rendőr is. A kereskedő felindulásában azonnali távozásra szólította fel a hatósági közegeket. Giulvezan erre össze is szedte iratait és eltávozott, mire a kereskedő a rendőrt is ki akarta tenni az ajtón. A továbbiak folyamán a rendőr szerint Wild verekedni kezdett vele. Az esetről ugy Wild, mint a közösi rendőr jelentést tett a csendőrségnek, amelynek jelentése alapján az ügyészség Wild Hugó ellen vádat emelt. A törvényeségi tárgyaláson Wild azzal védekezett, hogy a rendőr kezdte a verekedést. Feld Kálmán dr. ügyvéd védőbeszéde után a törvényeség Gropsian-Imbroane tanácsa kihirdette az ítéletet, amely szerint Wild Hugót kétezer lei pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette.

Öt milliárd dollárt fordítanak az amerikai árvíz által sújtott vidékek ujjaépítésére

Roosevelt, az amerikai kongresszus elnöke, törvényjavaslatot terjesztett be, amely öt milliárd dollárt kíván fordítani az árvíz által elpusztított vidék ujjaépítésére. A mi pénzünkben ez körülbelül nyolcszáz milliárd lejt tesz ki. Az árvízről érkezett legújabb hírek már kedvezőek, mert a víz visszahúzódásáról számolnak be. Legsúlyosabban sújtotta az árvíz Louisville és Kentucky vidékeit. Ebben a két területben a kár ötszázöt millió dollár. Louisvillében kétszáz-huszonegy ember vesztette életét és kétszázhuszezer ember vált hajléktalanná. Kentuckyban a hajléktalanok

száma nyolcvanezer. A törvényhozás által megszavazandó öt milliárd dollárnak csak egy részét fordítják ujjaépítésre, a többi ellenben újabb árvizek elleni védekezésre használják fel. Így nyolcvan millió dollárt egy nagy vízgyűjtő medence létesítésére fordítanak, amelyben árvíz idején levezetik a veszedelmessé válható vizet. Három milliárd költséggel az árvizek által fenyegetett államokban víztelenítési csatornahálózatot építenek.

Roosevelt elnök elhatározta azt is, hogy az Ohio és Missisipi folyókat szabályoztatja. Ezt az óriási munkát hat esztendő alatt fogják elvégezni.

Gyalog indult el egy házaspár Csehországból a tokiói olimpiászra

A legközelebbi olimpiászt 1940-ben tartják meg Tokióban. A csehszlovákiai Zlin községből Pleisity Berthold és a felesége máris elindultak, hogy idejében érkezzenek el az olimpiászra. Elhatározták ugyanis, hogy Zlintől Tokióig a huszonegyezer-négyszáz kilométernyi távolságot gyalog teszik meg. Január harmadikán indultak el és tegnap megérkeztek Budapestre. Valamennyi községben, amelyen keresztül haladnak, lepecsételtek igazolványukat. Magyarországból Románián, Ukrajnán és a Kaukázuson keresztül folytatják utjukat Perzsia, India, Indokina és Kina felé. Kina keleti határáról a tenger miatt kénytelenek lesznek hajón utazni a japán partig, de onnan aztán megint tovább gyalogolnak. A férj és felesége jártas gyaloglók, mert nászutjuk alkalmával beköborolták egész Európát és Északafrikát. Mindketten nagyon vidám hangulatban vannak és minden podgyászukat egy-egy hátizsák képezi.

Három agyafurt szélhámos becsapott egy egész várost

Az ausztriai Weidenhofen városkát három szélhámos ügyes trüffel fosztotta ki. Néhány hét előtt megjelent Weidenhofenben egy fiatalember, aki Ommersuch Rezső bécsi vállalkozónak mondotta magát. Megismerkedett a városka jómódu lakosaival, akiknek előadta, hogy engedélye van egy Budapesten létesítendő játékkaszinóra, amely kiváló üzlet lesz. Annnyit beszélt a kitiűnő vállalkozásról, hogy a weidenhofeni polgárok kedvet kaptak a részvételre és felkérték, vegye be őket is az üzletbe. Ommersuch kijelentette, hogy ehhez ki kell kérnie két társának, két magyar arisztokratának beleegyezését. Nemsokára meg is jelent Weidenhofenben a két állítólagos magyar arisztokrata és beleegyezett, hogy a weidenhofeniek is belépjenek az üzletbe. A jómódu polgárok hamarosan össze is ad-

tak 300.000 schillinget, amellyel a három fiatalember eltávozott. A weidenhofeniek két hétig vártak, hogy hírt kapjanak, de aztán nyugtalanodtak és érdeklődni kezdtek. Megtudták, hogy Budapesten Ommersuch semmiféle játékkaszinóra nem kapott engedélyt. Így aztán megtudták azt is, hogy szélhámosoknak estek áldozatul. Nagy volt azonban a meglepetésük, amikor vasárnap Ommersuch ismét megjelent a városkában. Az volt ugyanis a szándéka, hogy áldozataitól újabb pénzeket kér. Ezek azonban feljelentették a rendőrségen, mire letartóztatták. A rendőrség telefonon érdeklődött Budapesten két társá iránt. Kiderült, hogy azok Masák József és Engelhardt Rezső, akik Magyarországon már elkövettek hasonló csalást. Mindkettő ellen körözést adtak ki. Ha kézrekerülnek, Ausztriába szállítják őket.

Fiatal cigányleány állott a hat tagból álló betörőbanda élén

A helybeli rendőrségnek sikerült az utóbbi időben városunkban elkövetett betörések nagyrészt felderíteni és a tetteseket elfogni. Gritta Ovidiu rendőrkövesztor körültekintő utasításai alapján a rendőrség bünyügyi osztálya széleskörű nyomozást indított meg és ennek során megállapította, hogy a városban szervezett betörőbanda dolgozik, amelynek még női tagjai is voltak. A nyomozás ered-

ménytel jár, mert a banda tagjai három nő és három fiatalember személyében a rendőrség kezébe kerültek. Kihallgatásuk alkalmával hamarosan az is kiderült, hogy a banda vezetője Serban Borbála cigányleány volt, akinek IV. kerületi Jon Barac-utcában levő lakása volt a bűnszövetkezet főhadiszállása. A lopott holmikat is ott rejtették el és azokat Serban Borbála értékesítette. A be-

LLOYD-dancing-bárban

az új febr. világván. mősor kiemelkedő száma

négerdud

Elsőrangú attrakció

törőbanda tagjai Serban Borbála, vül Maior Erzsébet, Provoc, zsef és D. Mihály, utóbbi még ita koru. Beismerték, hogy a város letén tizenkét betörést követtek le. zsákmányuk főképpen ruhaneműk. élelmiszer volt. Valószínű azonban, hogy ezenfelül még több betörés terbeli lelkiismeretüket és ez a rendőrség folytatja a nyomozást. jes bűnlajstromuk megállapításá-

Kemény bírálat a pénzügyi politikáról

A kamara tegnapi ülésén Juna volt miniszter a kormány pénzügyi politikájával kapcsolatban jelenleg meginterpellációt. Részletesen foglalkozott az utóbbi nyolc év pénzügyi politikájával és élesen támadta Madgearu volt nemzeti párti minisztert. Kijelentette, Madgearu pénzügyi politikája a nemzetgazdaságnak 110 milliárd lei stabilizáció igen magas árfolyat történt. Végül rátért a jelenlegi kormány pénzügyi politikájának bírálatára.

Elraboltak egy orvost

Az amerikai Missouri állam levő Willowsprings városban emberrablás miatt elfogták a huszonöt éves Robert Kemyon munkabíró külli fiatalembert. A napokban ugy is éjszaka bekopogtak Dawis dr. orvoshoz, akít beteghez hívtak. Az orvos azonban másnapra sem került haza mire családja a rendőrséghez fordult. A család a harmadik napon levő kapott, amelynek névtelen írója orvostért ötezer dollár váltságdíjat vetelt. Ezen a nyomon előindulva, a rendőrség elfogta Kemyon, Beiszte, hogy az orvost ő csalta el és elzárta. Nem hajlandó azonban megmondani, hogy Dawis dr. jelenleg hol tartózik. Attól tartanak, hogy a fiatal emberrabló áldozatát már megölte.

A kormány újabb átalakítására Ellenzéki politikai körök értesülése szerint még február hónapban sor kerül a kormány átalakítására. Utudják, hogy Sassu földmívelésügyi miniszter kiválasztása a kormányból, földmívelésügyi minisztérium vezetője Pop Valér venné át, míg a kereskedelmi és iparügyi minisztérium ügyeinek intézését ideiglenesen Cosnescu látná el.

A kegyvesztett Litvinov pucst mond Oroszországnak és Angliában akar letelepedni

Litvinov szovjet orosz külügyi miniszter kétségtelenül kegyvesztett Litvinovnak a Népszövetség ülésének befejezése után az volt a célja, hogy egy ideig még Svájcban maradjon, azonban táviratot kézbe kapott neki Genfben, hogy azonnal térjen vissza Moszkvába.

Külügyi népbiztos Kresztin-j helyettes népbiztos fogadta, lakására kísérte és ott vele fel-át tanácskozott. Kresztinszkij a Kremlbe sietett és ott beszámolt a Litvinovval folytatott beszélgetéséről.

Stalinnak az volt ugyanis a zándéka, hogy Litvinovot le-ártóztassa, mert kiderült, hogy angol származású felesége összeköttetést tartott fenn Troczkij híveivel.

Kresztinszkijnek hosszas magyará- tás volt szüksége, hogy lemondjon Litvinov őrizetbevételéről. Végül is megadta Litvinovnak azt a kijelen- tését, hogy sejtelve sem volt fele- tős a feleségéről, mert azt egy percig sem tudta volna. Litvinov azt is fel- állította, hogy elválik feleségétől. Litvinov megbocsátott ugyan Litvinov- de hallani sem akart arról, hogy továbbra is a külügyi népbiztosság maradjon.

Litvinov mint a szovjet kül- ügyeinek vezetője megbukott, azonban továbbra is diplo- máciai szolgálatban marad. Valószínű, hogy Párisban ne- vezik ki a szovjet nagyköv- tét és ebben a minőségben továbbra is megmarad a nép- szövetségi szovjet orosz dele- gáció vezetőjének.

Van azonban arról is, hogy Litvi- cot Washingtonba nevezik ki nagy- követté, azonban csak abban az eset- ben, ha a kinevezéshez az amerikai kormány előzetesen hozzájárul. Az új kombinációk szerint Litvinov he- re külügyi népbiztosnak Tairov kommunista vezetőt személték ki. Et- azonban elállították és Kresztinsz- kinevezése mellett foglaltak állást. Szovjetországnak tovább foly- ták a letartóztatásokat.

Ukrajnában a kenyérintés- gés elleni és azért a parasztság között lázadás tört ki, amely egyre nagyobb méreteket ölt. Az iparvidéken a titkos államrendőr- ség újabb szabotázs-mozgalmaknak látja a nyomára. Lengyel lapok jelen- tesen szerint Stalin elhatározta, hogy elégedetlenséget vérbefojtja. Nagy- kőrűnést keltett, hogy letartóztatták a román államrendőrségi biztost, aki a hírhedt Lubljanka börtönben

teljesített szolgálatot. Azzal vádolják, hogy elő akarta segíteni a kivégzés előtt Pjatikov szökését.

Taskendben letartóztatták Dybenko tábornokot, a vörös hadsereg egyik parancsnokát. A tábornokot, akit Moszkvába szállítottak, azzal vádol- ják, hogy részese volt Troczkij hívei- nek összeesküvésében.

Dybenko tábornok első férje volt Kolontay asszonynak, a szovjet kormány stockholmi követének.

A szovjet bíróság a tíz évi fegyház- ra ítélte Szokolnikov volt londoni orosz nagykövet feleségét három évi száműzésre ítélte. Az ítélet szerint Szokolnikovné bűnös abban, hogy nem leplezte le férjének üzelmeit, amelyekről a bíróság szerint feltétle- nül tudomása volt.

Szokolnikovné már utban is van az északi sarkvidéken levő Szlovieszky sziget felé, amelyen fegyvertelepet ren-

deztek be. A Stalin-féle kommunisták és a troczkijisták között az ellentétek már nemcsak Szovjetországnak, ha- nem Kataloniában is kitértek. A kom- munista pártnak ez a két árnyalata Kataloniában eddig együtt dolgozott.

Most azonban a második moszkvai troczkijista per után kitört közöttük az ellen- ségeskedés és Barcelona ut- cán nap-nap után összeütköz- zésre kerül köztük a sor.

Ezeknek az összeütközéseknek már számos halottja is van.

Legújabb moszkvai jelentés szerint nem bizonyos, hogy Stalin kinevezi Litvinovot párisi vagy washingtoni nagykövetté. Hír szerint a vörös dik- tátor teljesen elvesztette vele szemben való bizalmát s nem veszi többé igény- be szolgálatát semmilyen téren.

Litvinov engedélyt kér Stalin- tól, hogy külföldre mehessen és állítólag az a zándéka, hogy Angliában telepszik meg.

Meggyilkoltak a lázadók egy kínai tábornokot

Kínában újból fellángolt a láza- dás. Liang tábornok egykori sere- gének nyolcvanezer embere elége- detlen vezérének behódolásával és szembe fordult a nankingi kormány- nal. Sianfuban kommunista kor- mányt alakítottak és a város kapuit elzárták a kormányhű csapatok elől.

Felszóltatták a betegen fekvő Vang- Shi tábornokot, hogy álljon a kom- munista mozgalom élére. Amikor vonakodott a felszólításnak eleget tenni, agyonlőtték. A nankingi kor- mány újabb csapatokat küldött a lázadók leverésére.

Rendelet a titkos éjszakai összejövetelekről, amely könnyen akadékoskodásra adhat alkalmat

Ciuc megye közgyűlésén A bra- hám József dr. ügyvéd elpanaszolta, hogy a hatóságok megnehezítik a gaz- dakörök alakulását, számos község- ben a csendőrség teljesen megbénítja a kulturális, sőt az egyházi jellegű egyesületek működését is. A prefek- tus múlt évi októberi rendeletével til- losnak mondja a titkos és éjszakai összejöveteleket, ami igen tágasan ér- telmezhető. Ily módon bármilyen csa- ládi és baráti összejövetelet is titkos- nak, vagy éjszakai lehet mondani. Szóvátette, hogy a községek által az iskolák támogatására fordítandó ösz- szeget nem osztják fel a tanulók számaránya szerint. A panaszokat bíróságra foglalva, a magyar tanácsosok aláírásával, átadták a megyei prefek-

tusnak, aki a panaszok megvizsgálá- sát és méltányos orvoslását helyezte kilátásba.

Ugyancsak kisebbségi sérelmekkel foglalkozott Mures megye közgyűlése is Kornhoffer Vilmos tanácsos kifogásolta, hogy a kulturális segé- lyek kiosztásánál a kisebbségi isko- lák és egyházak kimaradtak. Szóvá- tette, hogy a belügyminiszterium Ár- kossy Jenő dr. tanácsost egy sze- rű rendelettel megfosztotta tanács- tagságától. Porubsky Ferenc pre- fektus kijelentette, előtte sem ismer- tetesek az okok, melyek Arkossy meg- bíztatásának megvonásához vezettek. A belügyminiszterium beavatkozását a megye önkormányzatába jogtalan- uak tartja.

Gyomor-rendellenességeknél a legbiztosabban segít
Fernet Branca

A Bánság elnéptelenedésének okai

Gabor Livius dr. főorvos, a bába- képző intézet igazgatója, az orvostudo- mányi társaság tagjai előtt érdekes elő- adást tartott a Bánság elnéptelenedésé- nek okairól. Előadásának megkezdése előtt bemutatót egy asszonyt, akit egy hónappal azelőtt méhenkívüli terhesség- ből kifolyólag megoperált. Az ilyen ope- rációk a legtrikább esetben sikerülnek. Az előadó főorvos azután hangsúlyozta, hogy a Bánságban példátlanul sok eset- ben fordul elő a méhenkívüli terhesség. Maga Gabor dr. évente száznegyven- százötven ilyen esetet kezel. Ezeknél az eseteknél a gyermek a legtrikább eset- ben marad életben. A méhenkívüli ter- hességnek az oka rendszerint az, hogy az illető nőknél elözetesen tiltott műtétet végeztek, Gabor ezekben látja a Bánság elnéptelenedésének egyik főokát. Szüksé- gesnek tartja éppen ezért, hogy a mester- séges elvetelés ellen a hatóságok a leg- erélyesebb intézkedéseket tegyék.

A nagyszámban megjelent orvosok Ga- bor Livius dr. igazgató-főorvos érdekes szakelőadását nagy figyelemmel hallgat- ták és a végén az előadónak szerencseki- vánataikat fejezték ki.

Vérbe fult a korcsmai mulatozás

Az elmúlt évben, augusztus 23-án délután Manastur község korcsmájá- ban iddögáltak Lacatus Arsa har- minec éves cigány, továbbá rokona, Lacatus Gheorghe és Caldaras Jota cigánylegény. A három cigány a korcsmában veszekedni kezdett, majd a két Lacatus rátámadt Caldaras Jo- tára, akit Lacatus Arsa verekedés közben egyetlen kézzel megölt. A két Lacatus erre a csendőrség őri- zetbe vette és beszállította a timisoa- raj ügyészségre. Vizsgálati fogságba kerültek és így várták ügyük tárgya- lását. A timisoarai esküdtszék tegnap foglalkozott a gyilkossággal. Az esküdtek kisorsoiása után a vádlottakat hallgatták ki, akik tagadták a vádat. Lacatus Arsa ezzel védekezett, hogy nem ő szúrta le Caldaras Jotát. Laca- tus Gheorghe viszont azt állította, hogy nem segédkezett Lacatus Arsa- nak a verekedésnél. Délután a tanúk vonultak az esküdttárság elé, majd Pop Eugen dr. vezetőügyész mondot- ta el vádbeszédét és a bizonyítékok alapján a vádlottak meghűntetését kérte. Este kilenc órakor hirdette ki az esküdttárság az ítéletet. Az esküd- tek verdiktje alapján Lacatus Arsa három évi börtönre ítélték, míg Laca- tus Gheorghe felmentették. Lacatus Arsa az ítélet ellen semmisségi panasz- t jelentett be.

HIRDESSEN
A DÉLI HIRLAPBAN

ELŐRE-BÁL a Lloyd-klubban február 6-án

Támadások pergőtüzébe került Csehszlovákia romániai követe egy politikai könyve miatt

Seba Jan bucarestii csehszlovák követ könyvet írt Oroszország és a kisántant a világpolitikában címen. A kamara ülésén Constantinescu georgista képviselő a könyv miatt interpellációt intézett a külügyminiszterhez. Kifejtette, hogy a könyv kedvezőtlenül nyilatkozik Romániának a világháboruból való katonai akciójáról, azonkívül barátságatlan utalásokat tesz Romániának az utóbbi időben követett külpolitikájára. Constantinescu szerint Seba könyvében kifejti, hogy Titulescu volt külügyminiszter egyidejűleg igyekezett közeledést létrehozni Szovjetország és Csehszlovákia, valamint Szovjetország és Románia között. Az interpelláló képviselő azt kérdezte a külügyminisztertől, vajjon a könyv megjelenésének lesz-e valamely következménye? Azonkívül rámutatott arra, hogy a könyv egyes állításai Romániának Oroszországhoz való viszonyát illetően ellentétben állnak a kormány hivatalos nyilatkozataival és azt kérdezte, hogy a külügyminiszter erre is szándékozik-e válaszolni? Seridon keresztény nemzeti képviselő Seba könyvének több részletét olvasta fel és éles kritikát mondott ezekről.

Érdekes az a körülmény, hogy Seba Jan követ megjelent a kamarában és félórával az interpelláció elhangzása előtt tanácskozott a kamara elnökével. Az interpelláció után Tatarescu miniszterelnök megbeszélést folytatott Antonescu külügyminiszterrel az interpellációra adandó válasziról. Elhatározták, hogy a könyvet kiadják a külügyminiszterium fordítóosztályának és a Romániára vonatkozó rész pontos lefordítása után mondja el választát a kamarában Antonescu külügyminiszter, de még feltétlenül Ankarába való elutazása előtt.

— **Willer József dr. kihallgatásán a miniszterelnöknél.** Bucarestii jelentés szerint Willer József dr. magyar párti képviselőt Tatarescu miniszterelnök rövidesen kihallgatásán fogadják és ezen alkalommal fontos kérdések kerülnek megbeszélésre.

— **Ellentétek Goga és Cuza hívei között.** Fővárosi politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy a nemzeti keresztény párt fővárosi szervezetében ellentétek támadtak Goga és Cuza hívei között. Ma a fővárosba érkezik Cuza tanár, aki az ellentétek elsimítása érdekében Goga Octaviannal tanácskozik. Ugy tudják, hogy Cuza programját Goga hívei közül számosan nem hajlandók elfogadni. A nemzeti keresztény párt vezetői azonban remélik, hogy az ellentéteket sikerül elsimítani.

— **A magyar belügyminiszter bucsuja.** Budapestről jelentik, hogy Kozma Miklós volt magyar belügyminiszter tegnap bucsuzott a miniszterium tisztviselői karától. A tisztviselők nevében Mikecz Ödön államtitkár beszélt. Kozma Miklós meleg hangon köszöntö meg azt a támogatást, amelyet a tisztviselői kar részéről tapasztalt. A Magyarország című lap értesülése szerint a belügyminiszterumban beállott változás következménye az, hogy a főispáni karban is változások várhatók.

— **Németország Perzsiából szerez nyersanyagot.** Németország és az iráni kormány között már hosszabb ideje gazdasági tárgyalások folynak. Nemrég német bizottság járt Teheránban és megállapodott a kormány képviselőivel, hogy különböző nyersanyagok fejében vegyi ipari árukat szállít. Tegnap egy perzsa bizottság érkezett Berlinbe, hogy a két ország között a gazdasági szerződést megkösse. A németek Perzsiában a természeti kincsek kiaknázására is bizonyos jogokat kapnak.

— **Az adóhátralékok behajtását szigorítják.** A fővárosi lapok értesülése szerint a pénzügyminiszter törvényjavaslatot készít elő az adóhátralékok behajtási módjának megszigorítására.

— **Lezuhant repülőgép — négy halott.** A londoni Daily Express repülőgépe tegnapelőtt eltűnt. Tegnap megtalálták a Skócia délj részén levő Newton-Steward közelében a repülőgép roncsait. Megállapították, hogy a repülőgép benzintartánya felrobbant és emiatt a repülőgép lezuhant. Négy utasa szennébe égett.

— **NÉMETORSZÁG DANIÁTÓL HATÁRKILGAZÍTÁST KÉR.** Az utóbbi napokban a világsajtóban olyan hírek merültek fel, hogy Németország Dániától határokilgazitást kér. Koppenhágai jelentés szerint Stauning dán miniszterelnök kijelentette, hogy a két ország között a határ nem változik, mert annak vonalát örök időkre meghúzták.

— **A svéd király Párisban.** Gusztáv svéd király Brüsszelből tegnap délután kíséretével Párisba érkezett.

— **Eden két hétre pihenni megy.** Eden angol külügyminiszter szombaton két hetj üdülésre Délfranciaországba utazik. Távollétében Hallfax lord főpecsétör helyettesíti.

— **Reumás fájdalmakban szenvedő egyének iganak reggelienként felkelés-kor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez a gyomorbeli-csatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkívül az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Az orvosok ajánlják.**

— **A török külügyminiszter hazautazott.** Milánóból jelentik, hogy Tevfik Düzsüd Áras bey tegnap visszautazott Ankarába. A pályaudvaron Ciano gróf olasz külügyminiszter igen szívélyesen bucsuzott el a török kartársától.

Részletek egy meggyógyult ember leveléből

mely sok szenvedőt érdekelhet... G. Sándor, aradi kistisztviselő többek között a következőket írja nekünk: „13 évig majdnem állandó betegkedés után szabadított meg egy „GASTRO-D”-kúra már-már gyógyíthatatlannak hitt súlyos gyomorbetegségem. A folytonos koplalástól annyira lesavanyodtam és legyengültem, hogy már csak árnyéka voltam régebbi önmagammal, mikor szemembe ötlött a lapokban megjelent cikk a világhírű amerikai „GASTRO-D” gyógyszeréről. Megrendeltem és már az első napok után feltűnően jobban éreztem magamat, elkezdtem rendszeresen étkezni és visszanyertem régi életerőmet és életkedvemem...” „Gastro D.” kapható az ország összes gyógyszerártaiban és drogériáiban, vagy postán megrendelhető 130.— lej utánvét mellett Császár E., gyógyszerártaiban, Bucaresti, Calea Victoriei 124.

— **Badoglio marsall fia főkonzul lett.** Az olasz kormány isztambuli olasz főkonzullá Badoglio marsall fiát nevezte ki. A fiatal Badoglio az abesszin háborút mint százados küzdötte végig.

* **Dante pokla megvalósul.** 1914 őszén az azelötti Deutscheimer ezred kaplára, Gustav Krist, nehéz sebesüléssel orosz fogságba esik. A hadifogolyzállományt fűtetlen állatköcsökben viszik a kegyetlen orosz telen. A kétségbeesett hadifoglyok kifosztják utközben a vasúti állomásokat, hogy fűtanyagot szerezhessenek. Ahogy a vonat célhoz ér, megtorló kozákok rohanják meg a vagonokat. A túlélt foglyokat megbilincselik és kényszer munkába küldik. Örület tör ki a foglyok között, Kozákok nyomulnak a barakba. Rájuk lönek, a kiszolgáltatott védtelenekre. Csak négyen maradtak élve. Az első szökési kísérlet kalandos mellékkörülmények között meghusul. A második sikerül. Krist vándor filmes képében vízözönelőtti felvevőgéppel beutazza Afganisztánt, Perzsiát. Harmadszor is orosz fogságba kerül. Alexandrovskij erődítménybe küldik, ahol revolverlövészek kaszálják halomra a foglyokat. Egyszerű katonamester meséli el mindent, aki megmenekült abból a pokolból. Krist szenzációs könyve, „Dante pokla megvalósul” címen jelent meg magyar nyelven. A mű Berend Miklósné kitűnő fordításában köpekkel és térképpel 310 lap, Grillakiallításban, fűzve 158.— lei, kötve 205.— lei plus 18.— lei taxa, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Legujabb sport

A PING-PONG VILÁGBAJNOKSÁG KÜZDELMEI

A badeni asztaltenisz világbajnokság férficsapatversenye még nem ért véget és tegnap délután és este is egyre folytak a férfi csapatok versenyei. Az újabb eredmények a következők: Amerika—Ausztria 5:2, Magyarország—Franciaország 5:0, Csehszlovákia—Egyiptom 5:0, Anglia—Románia 5:2, Lengyelország—Jugoszlávia 5:0, Litvánia—Belgium 5:1. Tegnap megkezdődtek a női egyéni versenyek, amelyeknek során a magyar Mednyánszky győzött Löbel osztrák ellen, Aarons (USA) győzött a magyar Beregi ellen (osztrák) ellen. A női egyéni versenyekből két fordulót lejátszottak. A harmadik fordulóba a romániai Nagy is bejutott. A női páros versenyek során a francia Soulage—Delay-pár győzött a magyar Ferenczy—Beregi-pár ellen.

február 5-én **MARIKA HADNAGYA** operettjüdjonság a Színházban
pénteken

— **Megkezdődött az eucharisztikus világkongresszus.** Manilában tegnap kezdődött meg a harmincharmadik nemzetközi eucharisztikus világkongresszus. Az ünnepségeket Dougherty manilai püspök nyitotta meg. A kongresszus megnyitó ülését a város legnagyobb parkjában tartották meg. Haylen namuri püspök felolvasta a pápa üdvözlő táviratát, amelyben a Szentatya a kongresszus résztvevőinek apostoli áldását küldi.

— **A munkanélküliek támogatása.** A munkanélküliek segélyezését intéző bizottság ülést tartott, amelyen Lolicita Eutim dr. népjóléti tanácsnok jelentette, hogy jelenleg 1016 adag természetbeni élelmiszert adnak ki hetenkint, a népkonyhákban pedig naponta 567 adag ebédet szolgáltatnak ki. A bizottság elhatározta, hogy az állami erdészettől tíz vagon tűzifát vásárol, amelyet a munkanélküliek és szegények között oszt ki. A város vezetősége elhatározta, hogy ezentúl a népkonyhákban kiszolgált ebéd fejében nem szedi be az adagokért megállapított egy lejt, hanem az ebédet teljesen ingyen adja úgy a munkanélkülieknek, mint a szegényeknek.

— **Kék-fehér purimbál február 28-án.** A tradicionális kék-behér purimbált az idén is a Redout-nagyteremben tartják meg. Már több év óta a timisoarai összsidóság leghangulatosabb és legérdekesebb bálja szokott lenni a kék-fehér purimbál. Széleskörű rendezőbizottság gondoskodik most is arról, hogy a purimbál vig hangulata biztosítva legyen.

— **Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fuvódva** úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyveségét, egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenként bevéve rendszerint hamar megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. Az orvosok ajánlják.

— **Ugy megvágta, hogy rögtön valott.** Salomon Frigyes lugoji mechanikusnak a műhely ajtaja előtt hagyott kerékpárját a napokban ellopták. Az egyik inas megemlítette, hogy az udvarban látta ólálkodni Ilię Gheorghe munkanélküli asztalossegédet és ezért a gyuan ráterelődött. A rendőrség házkutatást tartott Ilię lakásán, de az nem járt eredménnyel. Ilię tagadta a lopást, ami annyira felbosszantotta Salomon Frigyeset, hogy hatalmas ütést mért a gyanúsítottra, amitől az elájult. Amikor Ilię magához tért, bevallotta, hogy ő lopta el a kerékpárt, amelyet azután az általa jelzett helyen meg is találtak.

— **Pörüljárt a pénzhamisító cigányokkal.** Stoicescu Petru, bucovati lakosnál megjelent Campeneanu Ion cigány és másik három társa, akik ajánlkoztak, hogy hamis száz leleseket készítenek. Stoicescu Petru és fivére összesen tizenhárom ezer lejt adott át a cigányoknak, akiknek ezen a pénzen a hamisításhoz szükséges anyagot kellett volna vásárolni. A cigányok azonban a pénzzel együtt megszöktek. Stoicescu Petru erre feljelentést tett a cigányok ellen, akiket őrizetbe vettek. Az ügyészségre került azonban a két károsult is, akiket mint tettestársakat fognak felelősségre vonni.

Sportesemények

Románia válogatott csapata az idén négy külföldi csapat ellen játszik

Néhány nap múlva elkészítik a román válogatott labdarúgó csapat nemzetközi mérkőzéseit tartalmazó naptárát. A nemzetközi mérkőzések kérdései a központi szövetség legközelebbi ülésén kerülnek megvitatásra. A problémák között első helyen szerepel a futballvilágbajnokság. A szövetség bizonyára kimondja, hogy Románia résztvesz a világbajnoki tornán és nevezését is idejében eljuttatja Párisba. A válogatott csapat számára eddig négy mérkőzést kötöttek le. Eszerint Románia válogatott labdarúgó csapata ebben az esztendőben Csehszlovákia, Svédország, Jugoszlávia és Belgium válogatott csapata el-

len szerepel. Ezeknek a mérkőzéseknek az időpontját is meghatározták és ezeket csak egyszerűen be kell vezetni a nemzetközi naptárba. Tárgyalások folynak a német válogatottal való mérkőzés lekötésére is, de a német szövetség közölte, hogy ebben az esztendőben nem állíthat ki csapatot Románia ellen. Így tehát valószínű hogy ez a mérkőzés jövőre marad. A válogatott csapat ezenkívül résztvesz a Balkán Kupatornán, amelynek időpontját még nem ismerik. A szövetség úgy tervezi, hogy az első csapaton kívül ebben az esztendőben még a válogatott B) csapatnak is számos mérkőzést biztosít.

NEMZETKÖZI KERÉKPÁRVERSENY

A romániai kerékpárszövetség nagy-szabású nemzetközi verseny rendezését tervezi. A versenyt májusban a „Bucuresti Hónap” ünnepségeibe kapcsolják be és azt Bécs—Budapest—Bucuresti között rendeznék meg. Az utvonallal mindent betonautóton vezetne végig és így nem jelentene rendkívüli megerőltetést a versenyzőknek. Az érdekes verseny megrendezése érdekében rövidesen megke-

dik a tárgyalásokat a bécsi, illetve budapesti szövetséggel.

AZ ORADEAI CSAPATNAK HAZA KELL JÖNNIE

A CAO—Crisana tura csapat vezetője a szövetségtől a tura meghosszabbítását kérte. A szövetség azonban a kérelmet elutasította, mert a két csapat játékosainak részt kell venni a csapataik első bajnoki mérkőzésén.

— **Lugojon nincs árvízveszedelem.** Jelentettük, hogy Lugoj városát árvízveszedelem fenyegeti, mivel az olvadás következtében a Timis-folyó vize jelentékenyen megnövekedett. Timisoaráról utászkatonák jelentek meg Lugojon és felrobbantották a hid pillérei körül összerúgódt jeget. A Timis vize jelentékenyen csökkent.

— **Az „Ellenőr” új száma most jelent meg.** Az „Ellenőr” minden cikke, minden tudósítása számot tarthat az ország újságolvasó közönségének érdeklődésére. Közgazdaság rovata a szokottan jólinformált. Színház rovatának pedig külön érdekessége „Üzenet Zilahy Irénnek” című cikk. — Az „Ellenőr” kapható az egész országban, az utóállamokban és Magyarországon.

— **Bosszúból lelötte szerencsés vetélytársát.** Remete községben Daminescu Liviu és Milos Trifomir versengtek Pavelescu Anna kegyeiért. A lány Milos Trifomirt választotta, akivel nemrég házasságra is lépett. Daminescu elhatározta, hogy bosszút áll szerencsés vetélytársán és erre csak a kedvező alkalmat leste. Minap este észrevette, hogy Milos Trifomir a kocsmában együtt iddógál fivérével, mire hazaszaladt vadászfegyveréért és a sötétben várakozott. Amikor Milos Trifomir kilépett a kocsmából, célbavette és rálőtt. Milos Trifomir holtan esett össze, Daminescu Liviu letartóztatták és beszállították az ügyészségi fogházba.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Iancu Traian városi vízvezetési főtisztviselőt. Felesége, született Gyorgyevits Emilia, harmincnégy éves korában elhunyt. Az elhalt szép hanggal rendelkezett és egyik első énekesnője volt a Doina-kórusnak. Holttestét a IV. kerületi Balescu-utca 26 szám alatt ravatalozták fel, ahonnan ma délután négy órakor temetik.

— **Lugojon is náthajárvány van.** Lugojon is számos náthahalálozás betegedés történt, amiért a hatóságok a fiuliceumot és az első számú elemi iskolát néhány napra bezárták.

* **Raffy Ádám: A máglya. Giordano Bruno életregénye.** A kitünő tollú erdélyi író első, nagyobblélegzetű műve a máglyán elégetett renaissancekorabeli szabadgondolkodó életregénye. A könyv rendkívüli érdekességét biztosítja, hogy Giordano Bruno az emberiség legmozgalmasabb korszakában élt, a szellemi újjászületés aranykorában. Hatalmas megjelenítő erővel, a kiforrott író tehetségével és rutinjával foglalta Raffy Ádám ennek regénybe Giordano Bruno nemes, tragikus alakját. A rendkívüli érdeklődésre joggal számot tartó könyvet 8 pompás műmelléklet díszíti. Rózsavölgyi kiadásban, kitünő kiállításban 303 lapon, Raffy Ádám: A máglya e. hatalmas történelmi regénye katonánálva 165.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérjen teljes Rózsavölgyi jegyeket.

A „Terminus”-bál

februári műsora a kitünő és változatos slágerek sorozatával
Borszéký
 híres nő-imitátor kacaglató száma
Two Harwards
 idegesítő cowboy mutatványai
Sigi and Willi
 akrobatikus ujdonságai
Lotte Barthel
 német szubrett csodás táncai
Anny and Jeffri, Trio Jiv
Bolváry, Marga stb.

— **Az antialkoholisták idején** báljukat február 13-án, szombaton este a Forgács-teremben (IV. kerület, Vacarescu-utca 30. szám alatt) tartják. Elsőrendű jazz, változatos előadások, különböző díjak és meglepetések tarkítják majd az est. Gyerek mérsékelt árban. Kitünő férő a rendezőség gondoskodik.

Művészek

* **Szimfonikus hangverseny a városi színházban.** A város vezetőségének év december 14-iki ülésében elhatározta el olyképpen, hogy megfennálló Zenebarátok Társaságát újjászervezi és kibővíti, ben védnöksége alá veszi és évi 10 lej támogatást is biztosít. Az első szimfonikus hangverseny február 13-án a városi színházban lesz. Sandu Albu, bucurestii düművész, aki Amerikában, Franciaországban, Angliában, Olaszországban, Svájcban, Ausztriában és szlovákiában is nagy sikereket értett el, a prágai mesteriskolát a Sevesknél és Ondricseknél. Nyörü tónusa, nagy technikája páratlan muzikalitása, márkás hangja. Sokat játszott a bucurestii színházban is. A zenekar hatvan tagú, január eleje óta lázasan készül a három próbában. Paul Frigyes vezényelte alatt. Az első hangverseny műsora a következő: Webern: Oberon nyitány. Beethoven: Hangverseny D-dur, op. 61. Sandu Albu zenekari kísérettel. Tschaiikov: 5-ik szimfonia, Timisoaran előadás.

Mozi

A városi mozik szerzői jogdíjjal rendelkeznek. A város a városi mozikban előadott zenés darabok után nagyobb összegű szerzői jogdíjjal tartozik. A város vezetősége a zeneszerzők egyesületének vására elhatározta, hogy erre a célra ezentul minden hónapban ezerbetszáz lejt.

MOZIK MŰSORA:

Péntek, február 5.
 Apolló-mozi: Egy spanyol történet
 Capitol-mozi: Felejtjük el a múltat
 Tivoli-mozi: Keringőkirálynő

6 Február **6** Városi Vigadó Magyar Nőegylet bálja
 volt Ferdinánd-szálló
 Meghívó nincs Jegyek a pénz'árnál laphatok

KÖZGAZDASÁG

Az adóvallomások határidejét január végéig meghosszabbították

Pénzügyminiszterium az adóvallomások benyújtására engedélyezett határmély január 31-én lejárt, február végéig meghosszabbította. Adóvallomást benyújtani a patenta fixa alá kiskereskedők és kisiparosok, három évi adókvetése ezen év 31-én lejár. Az összes kereskedőiparosok, akiknek adóját évenkéntük meg, valamint a szabadfoglak mint orvosok, ügyvédek, stb. adnak be adóvallomást. Hasonló a szállodatulajdonosok és bérletbutorozott, vagy üres szobát alkíadnak. Ezeknél az albérlők ne-

Szigorúan üldözik a kontárokot megbüntetik az ipari kontármunkások megbízóit is

Munkaügyi miniszter leiratot a munkakamarához és abban a kontármunkák szigorú üldözéséről rendel. A rendelet végrehajtásá munkakamara kisipari tagozata rendel. A rendelet felszólítja a munkások, hogy a kontármunkával szemben érvényben levő törvényes rendelkezések szigorú alkalmazásáról gondoskodják. A munkakamara szigorú ellenőrzést fogantat, hogy a kontármunkásokat kiderítse és a munkájukat lehetetlenné tegye. Első lépésben azoknak a névsorát állítják

gy történt...

János történelmi epicsorozat
(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

A forradalmár ügyvéd utolsó bevágása sikerült kimutatja, hogy Lenin és társai tulajdonképpen nemet ügynökök és azért akarnak forradalmat látni, hogy a németek zavartalanul bevonulhassanak az országba. Amikor már majdnem sikerült Lenin-csoport terve, ellenük fordul az egyetlen létező hatalom, a rendőrség. Lenin és Zinovjev Finnországba menekülnek, Troczkij és Lunacszkij bebörtönzik, Lvov herceg visszavonulót ügyszintén a többi miniszterek is, akik kollektívmondás útján visszaadják megbízásukat Kerenszkinék, aki valamilyen fogással próbálja elcsinálni az ellentéteket.

Augusztus 24-én a moszkvai Nagy Színház színházán felemelő színjáték folyik le. A színpadon a demokratikus Oroszország képviselőiből ott vannak a parasztek, munkások és katonák, míg jobboldalt helyet foglal a liberális réteg, a polgárok, vállalkozók és tiszték kasztja. A rivalizálásban az orosz jobb- és baloldal követői szimulakrus kézfogást váltanak... Ugyilátszik, minden legnagyobb rendben van...

Lenin és azonban még a finn határon túlról is a vasat. Október 23-án kiadják a jelszót: „Várjunk türelmesen!” Amíg Petrogradon Kerenszki továbbra vádjait a bolsevikiek ellen, a balti tenger kikötőit már vörös csapatok tartják megszállva és amikor november 6-án Kerenszki erősitéseket és a központi kormánytól az egyre erősödő mozgalom letörésére, utnak indított csapatok sohasem érkeznek meg, még utközben átpártoltak a bolsevikiekhez. November 7-én elfoglalják az Állami Bankot és a

ség, a munkamara és a rendőrség szervei végzik. Az ellenőrzést már legközelebb megkezdik.

ROMÁNIA GABONASZÁLLÍTÁSA KÜLFÖLDRE. A nemzeti kiviteli hivatal jelentése szerint Románia 1936-ban 2.110.558 tonna gabonaneműt szállított külföldre az előző évi 1.419.190 tonnával szemben. Az emelkedés tehát 691.368 tonna. Az elmúlt évben Románia 725.739 tonna kukoricát, 615.727 tonna búzát és 508.632 tonna árpát szállított külföldre. A legtöbb román gabonanemű és pedig 450.297 tonna Angliába ment. Jó piacok voltak még Ausztria, Németország, Belgium és Olaszország is. Annak ellenére, hogy 1936-ban a kivitel jóval felülmulta az 1935. évi mennyiséget, az országban még mindig jelentékeny gabonafelesleg maradt.

Kikövezik az állatvásár területét. A város vezetősége elhatározta, hogy a vágóhid közelében levő állatvásár területét kikövezteti. Erre a célra nyolcvanezer leit szavaztak meg.

Ismét drágult az élet. Január hónapban az egész élet újból drágult. Mint minden évben, úgy az idén januárban is emelkedett az élelmiszerek, főképpen a mezőgazdasági termények ára, ami természetesen jelenség. Ezenkívül a cipő ára is növekedett, ami a nyersanyag drágulására vezethető vissza. Ez év januárjában az élelmiszerek árait 35.12-szer, a ruházati cikkek ára 40.68-szor és a többi cikkek ára 33.19-szer volt drágább, mint 1916 augusztusában. Az elmúlt év decemberében az élet általánosságban 35.72-szer, 1937 januárban pedig 36.33-szor volt drágább, mint 1916 augusztusában.

Elutasított áremelési kérelem. A Kereskedők Egyesülete azzal a kérelemmel fordult a városhoz, hogy a kávé, a főzőcsokoládé és más gyarmati-árú márkázású árát emelje fel. A város a kérelmet elutasította és felhívta a Kereskedők Egyesületét, hogy a kérelmet adatokkal indokolja meg.

Megelőnkült a fővárosi tőzsde. A fővárosi tőzsdén tegnap az állami értékpapírok iránt élénk kereslet mutatkozott. A tőzsdei forgalomra jótékony hatást gyakorolt a kormányzat az a terve, hogy mezőgazdasági állami hitelintézetet létesít, amelynek segítségével a mezőgazdaságot ellátják a szükséges gépekkel. Ennek kihatása lesz az ipari termelésre is és ezért az ipari vállalatok részvényei iránt is megelőnkült a kereslet.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márká 37.10-37.30, drachma 0.85-0.87, cseh korona 4.45-4.50, olasz lira 6.20-6.50.

Lánya a búzapiac. A bányási gabonapiacra a buza irányzata lanya. A piaci árak a következők: buza 78 kilós 435, buza 79-80 kilós 440, tengeri 250, zab 300-310, takarmány árpa 310, tavaszi árpa 350, korpa 260, muharmag 410, napraforgó mag 460, tökmag 780-800, cirokmag 230, kismalmi liszt a 30-70-es beosztásból 780, nagymalmi liszt 800 lei százkilónként. A lucerna 32 és lóheremag 26 lei kilónként.

parlamentet, ahonnan az újdonsült kormány elmenekült.

A polgárháború kitér szerte az országban és még a frontokon végig is összeütközik egymással a kormányhű és bolsevik katonaság. Kerenszki, aki vissza akarja foglalni a Carszkoje-Szelo rádióleadóját, alig talál 600 kozákokot erre a célra. Pár napi ellenállás után Kerenszki fegyverszünetet javasol, de a vörösek válasza rövid: „Feltétel nélkül megadás és Kerenszki feje.” A kozákok már tanakodnak, amikor az ügyvéd-miniszterelnök egy titokzatos módon előkerült autón elutínik. Moszkvában és Pétervárott zürzavaros küzdelem a „polgárhű” és egyre nagyobb számú Lenin-csapatok között.

A harcra még úgy harsog be a törött ablakokon, hogy az alacsony, szurós szemű férfi, aki ott áll az asztal mellett, csak erősen kiabálva tudja tülharsogni. Kabátján ezernyi pecsét, látszik, nem került le róla napok óta. A nadrágja sem az övé, minduntalan rálep a talpa alá kerülő, tülhosszu szárukra. Eppen beszédet intéz — ki tudja hányadik ezekben a napokban — a körülötte sorakozó férfiakhoz:

— Az irányítást átveszik a népbiztosok, a törvényhozótestület pedig feloszlik. A proletárdiktatura kikiáltott!

Mondja Lenin: és mindkét öklével rávág az asztalra.

1917 december 18-án furcsa gyülekezettel együtt a felkelő orosz nap fagyos fánya. Breszt-litovszkban ülészik a központi hatalmak bizottsága és a szovjetküldöttek. Bár előzőleg pontosan leszögezték a német követelések pontjait, a Németországot képviselő Hoffmann generális és Kühlmann erős ellenzékkel találtak a „szövetséges” Monarchia képviselőiben megjelenő Czernin grófban. A német követelések teljesíthetetlennek látszottak és amikor Hoffmann generális tülizgató-

tan hadonászik Troczkijék orra alatt, Czernin gróf higgadtan kijelenti:

— Van szerencsém tudatni Önökkel, hogy szigorú megbízatásom van arra az esetre, ha a tárgyalások holtpontra jutnának. Ha az Önök követelése miatt megtilmúlnának az eddigi eredmények, úgy országom nevében különtárgyalásokat folytatni lesznek kénytelenek.

Ezekután még nyugodtabban az oroszok felé fordul és kijelenti a szájtató német szövetségesek előtt, hogy területváltoztatási és kártérítési feltételek nélkül is belemegy a békébe.

Ilyenformán ezen a békeskonferencián tulajdonképpen három ellenfél nézett egymással farkasszenet. A „békeasztal” körül olyan emberek ültek, akik eleve nem érthették meg egymást. Az oroszok forradalmi eszméit nem lehetett összeegyeztetni a német delegáció gögös, gyözüi viselkedésével. Két világ találkozott itt egymással, féktelen gyűlölettel teli két világ.

A Monarchia pedig ennivalót akart. Az újságok már napokkal előbb fennhangon hirdették, hogy a híres és várva várt „Brotfrieden” megkötése csupán rövid idő kérdése. Így tehát mindegyik fél csak a saját részére tárgyal, nem törődve a másikkal, akár ellenséges, akár szövetséges. Ez volt azután az oka annak, hogy a tárgyalások kétszer is megszakadtak.

1918 januárjában Troczkij tér vissza az orosz delegáció élén. Erélyesen lép fel és nemsokára arra ébrednek a tárgyaló felek, hogy a legyőzöttek felismerve az igazi helyzetet, tulajdonképpen diktálni akarják a békét.

„Az volt a benyomásunk, hogy csak azért jöttünk Breszt-litovszkba, mert az oroszok ünneplésen, ajándékképpen akarják átnyújtani nekünk a békét.” (Cramon: Négy év az osztrák-magyar főhadiszálláson.)

(Folyt. köv.)

Rádió

PÉNTEK, FEBRUAR 5, BUCURESTI.

6.30: A reggeli műsor közvetítése.
13: Gramofonzene.
13.25: Sporthírek.
13.40: Lemezek.
14.15: Hírek.
14.30: Lemezek.
15: Hírek.
16.45: Előadás.
18: Szórakoztató-lemezek.
19: Időszéri-anyag.
20: Felolvasás.
BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Zeller Piroska zongorázik. 13.45: Hírek. 14-15.20: BSzKRT-zenekar. 15.40:

Hírek. 17.15: Diákkelő. 18: Lemezek.
18.30: „A Selin-barlang legendája és az ásatások”. Előadás. 19: A rádió szalonzene-kara. 20: Sportközlemények. 20.10: Cigányzene. 21.10: Küllügyi negyedóra. 21.25: Az operaház előadásának ismertetése és 21.40: az előadás közvetítése: Tristan és Isolda. 22.45: Hírek. 24.30: Jazz 1.05: Hírek. BUDAPEST II. 18.50: Gyorsírótanfolyam. 19.30: Tristan és Isolda című opera előadása. 21.20: Hírek. 21.40: Jazz, énekszámokkal.
BECS. 20.25: Operaelőadás közvetítése.
23: Szórakoztató-zene.
BELGRAD. 20.50: Lemezek. 23.20: A rádiózenekar hangversenye.
MILÁNÓ. 18.15: Táncczene. 22: Szimfonikus-hangverseny. 24.15: Táncczene.
RÓMA. 21.40: Operaelőadás, utána táncczene.

SZOMBAT, FEBRUAR 6, BUCURESTI.

6.30: A reggeli műsor közvetítése.
13: Gramofonlemezek.
13.20: Sporthírek.
13.40: Gramofonlemezek.
14.15: Hírek.
16.45: Előadás.
18.15: A katonazenekar hangversenye.
19.10: Szórakoztató-zene.
21.15: Táncczene.
22.45: Vendéglői zene.
BUDAPEST I. 7.45: Torna, utána gramofon. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Állastalan zenészek szimfonikus zenekara. 13.30: Hírek. 14.30: Lemezek. 15.40: Hírek. 17.15: „Picur Pesten”, felolvasás. 18: „Arabiai emlékek”, előadás. 18.30: Zsögön Lenke énekel. 19.05:

Mit üzen a rádió? 19.40: A rádiózenekara. 20: „Bajszj bojtár”. 21: Hírek. 22: Hírek. 22.20: Jazz. 23: Hírek. 23.05: Az Operaház tagjai kult zenekar. 24.25: Öreg primás zenekara. 1.05: Hírek. BUDAPEST II. 19.40: Mezőgazdasági félóra. 20.10: Felolvasás. 21: A rádiózenekar hangversenye. BECS. 18.30: Népdalok. 21.25: Hírek. egyveleg. 23.40: Jazz-band. BELGRAD. 23.20: Táncczene. 24.15: déglői zene. MILÁNÓ. 18.15: Táncczene. 21.40: Hírek. 22: A nyugati leánya című előadása, utána táncczene. VARSÓ. 18.15: Táncclemezek. 20: Hírek. 21: Hírek. 21.40: Hírek. rádiózenekar. 20.45: Vidám zenészenekar. 22: A rádiózenekar. 23.30: Táncczene.

Apróhirdetések

Lego!csóbb hirdetés – leggyorsabb eredmény

Egyes szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetéseket felvevő: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu II, ker.; Kardos-traffic, Traian és Str. Mercur s IV, ker.; March-traffic, Küttl. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Állást keres

Bejárónó

szorgalmas, tiszta, a délelőtti órákra állást keres. Cim Ronat, Str. Banul Udria 3. (250)

Takarítónó

ki a kora délutáni órákban irodatkaritást vállalna, ajánlkozik. Cim a kiadóban. (251)

Bécsi-utca 2 ...!

Ezen a címen tala ja meg Ön igazi téli otthonát Budapesten a Belvárosban. A

MERANO-Szállodában

remek szobák, kitűnő konyha igen mérsékelt szoba és panzióórák várják Önt. Hosszabb tartózkodásnál rendkívüli kedvezmény. Kér en árajánlatot!

Lakás

A Buziasi-uton

nagy idegen forgalmu sarok, üzlethelyiség, raktár, pince, 3 szobás lakással azonnal kiadó. Ipari célnak és vendéglőnek is alkalmas. II., Gh. Asachi No. 2. (258)

1 szobás

szép utcai lakás, konyha és éléskamrával, esetleg jószágtartással, azonnalra kiadó. Ronat, Str. Banul Udria 3. (249)

Butorozott szoba

földszinti, diszkrét bejárattal, azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. (257)

Keresek

garzon-lakást, melegviz és központi fűtéssel „Május 1” jeligére. (254)

Modern

3 szobás lakás április 1-től kiadó. Közélebbit Dr. Bauer, IV., Str. Gojdu 4. (260)

Ha szép akar lenni

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sas” I. Piața I. C. Brătianu

Az ország egyetlen vendéglátó ipari SZAKLAPJA a
Gazeta Restauratorilor și Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

Adás-vétel

Tört aranyat

aranyfogat, ezüstöt, minőség szerint eddig még el nem ért áron vásárol „Ora fixa”-cég, IV., Str. I. C. Brătianu 31.

Rádió

jó, szelektív és két erős hangszóró, megvételre kerestetik. Ajánlatokat a Vakok-egyletéhez, III., Str. Doja 20 alá kéretnek. (259)

Városi Színház

Szombaton délután 5 órakor mozihelyárral Legdrágább hely 30 lei

Sok hűhó Emmyéért
Operettpremier Aszlányi uj slágere

Vasárnap délután 3 órakor FELHŐ ERVIN felleptével 3 órás kacagás!

Egy bolond százat csinál
Operettbohózat

Vasárnap délután 6 órakor

Marika hadnagya

Este román előadás

Eladó
sürgösen méter magas Majolika állvány, diszkorsók, márkás edzőtornarabok, új varrógép, család Freidorf, 13-ik utca 3 sz.

BANCA COMERCIALTILORE TIMISOARA. Közöljük igen tisztelt letfeleinkkel, hogy az intézetünk lyezett összes betéteket azonnal lyal felmondjuk és egyben felkijüzletfelmondjuk, hogy betéti vagy számlán fennálló követelésüket, pénztárunknál legkésőbb 1937 február 20-ig felvenni sziveskedjenek, február 20-ig fel nem vett követés nem kamatozó közzpéztári letétek zük, ahol is azok a számlatulajdonnak kellő igazolás ellenében kiférkerülnek.

Timisoara, 1937 február 4-én.
Teljes tisztelettel:
KERESKEDŐK BANKJÁR

Primaria Municipiului Timisoara
Nr. V. 3413
din 28 Ianuarie 1937.

ERTESITES.

A polgármesteni hivatal ezen tesiti az adózó közönséget, hogy rosi adók és illetékek tárgyainak szeirása folyó évi február hó 1-ézi kezdetét.

Felkéri a t. adózó közönséget, az összeirással megbizott városi getek töle telhetőleg támogassa kájukban, mivel az összeirás pontos lelkiismeretes eszközölése ugy a nak, mint az adózó közönségnek aránt fontos. Aki nem adja a mást, hivatalból kétszeresen le adózva és azonkívül 3000 leig t bírsággal sújtva, a törvény szeri. Az összeiró közzegek, a városi ság által kiállított igazolvánnyal nak ellátva.

Primaria Municipiului, Timisoara

Hirdesse
a Déli Hírlapban